

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.—. — Uredništvo in uprava Maribor, Ruška cesta 5. poštni predal 22. telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Netrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaj: vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 28 • Maribor, četrtek, dne 7. marca 1940 • Leto XV

V senci reakcije

Zgodovina nam dokazuje, da je po vsaki reakciji nastal preporod, v katerem so zdrava načela iskala in našla pot k novemu razmahu naprednosti, ki je odgovarjala tedanji stopnji kulture. Če se le nekoliko ozremo v zgodovino Aten, Rima, Španije, Francije ali v katerekoli dobo važnih socialnih in kulturnih period, ugotovi vsak laik lahko, da je v vseh kritičnih trenutkih, ko je reakcija prispela s svojo strahovlado do vrhunca, nenadoma nastal preokret, ki je neusmiljeno strmoglavil krivično zadrževanje zdravega socialnega in političnega napredka.

Marsikdo govori in morda tudi misli, da je takim preporodom kriv posamezni upornik, nezadovoljnej ali pohlepnej. Toda tisti, ki tako misli, je v veliki zmoti, je zaslepljen in ne pozna naravnih zakonov življenja narodov. V zmoti je, ne zaveda se, da je na svetu ni sile, ki bi mogla razvoj kakor koli preprečiti.

Razvoj je naraven, je pravičen. Razvoj zahteva zase prosto pot, da se uveljavlja življenjskim in kulturnim potrebam primerno. V svobodi se pa razvoj sam korigira po potrebah, kar omogoča, da ustreza naravni potrebi svoje dobe.

Tega razvoja v senci reakcije ne more biti, vseeno, kakšna reakcija ovira njegovo prečiščevanje načel in idej. Ali je ta reakcija kapitalistična, verska ali sicer ideološko konservativna, ki z drakonskimi nasilji duši ideološko in socialno preobrazbo družbe. Pot te preobrazbe kulturne in socialne je evolucionistična in če evolucija naleti na ovire, je popolnoma naravno, da nastopajo neprijetni pretresljaji, ki hočejo zadosti naravnemu zakonu razvoja.

Imamo sedaj res čuden mednarodni položaj, čuden politični položaj. Toda tudi v teh vprašanjih je potrebna odkrita in jasna beseda, ki naj državljane pripravi na prijetne ali neprijetne dogodke, da bodo z dušo in srcem na pravem mestu. To je potrebno, ker ima vsak državljan svoje misli, svoje prepričanje, da z obojim posluži skupnosti prav in dobro.

Tako si mislimo mi duhovno sodelovanje državljanov. Mislimo pa tudi, da je to edina pot. Zato zahtevamo svobodo za naše socialistično gibanje, s katerim hočemo služiti pravični dobri stvari.

Klirinški obroč popušča

Dnevni tisk objavlja, da bo skoraj ukinjen klirinški sistem v trgovini z Italijo, Bolgarijo, Grčijo in Turčijo. Bodoča izmenjava blaga bi se vršila proti devizam.

S tem je v zvezi važno dejstvo. Blago, uvoženo po kliringu, je mnogo dražje kakor proti devizam. Tako je, na primer, bila nafta iz Romunije dražja za 75 odst. kakor ameriška, lan iz Turčije 60 odst. dražji kakor ameriški itd. To torej ni nikakor pametna gospodarska politika.

In še en moment imamo. Mi po kliringu obračunavamo eno nemško marko za 17 dinarjev. V Švici velja marka samo 3 dinarje. Če vpoštevamo moment, ki smo ga že poudarili, tedaj je jasna ogromna izguba celotnega gospodarstva.

Ni dvoma, da bi popust klirinškega obroča pomenil izboljšanje. Samo, korist je bolj majhna z ozirom na obsežnost (volumen) naše zunanje trgovine. Okoli polovica našega izvoza gre v Nemčijo. In prav do takrat, dokler ta obroč ne popusti, ne bo občutnega izboljšanja. Končno, mi nismo dolžni, da kogarkoli financiramo v njegovih podjetjih. Mala Srbija je imela drznost, da je to dokazala. »Rad. Novine«, Beograd.

Mirovna akcija Roosevelta brezuspešna

Nemčija smatra srednjo Evropo za svoj življenjski prostor

Rooseveltov zaupnik Welles Sumner je te dni prispel iz Nemčije v Švico. — Švicarski listi so ob tej priliki objavili, da je Sumner Welles v Berlinu zvedel, da smatra Nemčija Srednjo Evropo za svoj »življenjski prostor«, kjer namerava izvajati nekako tako nadoblast, kakor jo izvajajo Združene države Severne Amerike nad zahodno polovico zemeljske oble. V ta del Evrope bi se nikdo ne smel vmešati. Nemčija namerava ne samo vzdržati svoje gospodarstvo nad Češko in Poljsko, marveč ga namerava še razširiti preko Madžarske.

Ta vest je seveda silno razburila duhove na Madžarskem, v Ameriki pa je padlo poslednje upanje na uspešno posredovanje za mir. Značilno je, da se je ameriški državnik podal iz Rima najpoprej v Švico, od koder je poročal Rooseveltu, o berlinskih razgovorih pa je zo-

pet obvestil predsednika Zedinjenih držav še le iz Švice.

v Londonu ne verujejo v uspeh posredovanja

Londoni politični krogi sodijo, da se bo potovanje ameriškega državnega podtajnika Wellesa v evropske prestolnice v njegovi mirovni misiji izkazalo ne samo kot docela nekoristno, ampak se bo Welles, ko pride v London, lahko tudi prepričal, da se je stališče angleške vlade zadnji čas še bolj utrdilo v odločnosti glede vojnih ciljev zaveznikov. Angleško stališče se je še tesneje približalo tradicionalnemu francoskemu stališču glede pogojev, ki jih je treba vsiliti Nemčiji, da se za bodoče prepreči nov vojni požar. V istih krogih naglašajo, da angleško javno mne-

nje sedaj zahteva veliko večje varnostne ukrepe, s katerimi se hoče zaščititi pred nemškim imperializmom.

Po informacijah, ki so prišle po Wellesovem obisku v Rimu sedaj v Londonu, je tudi italijanska vlada prepričana, kako brezplodno je trenutno sleherno prizadevanje posredovati za mir med vojskujočimi se državami. Istega mnenja so po londonskih informacijah tudi v Švici.

Nevtralni politični opazovalci poročajo iz Berlina, da je sedaj tudi Nemčija že opustila sleherno nado na »cenen mir« ter je odločena obnoviti svojo politiko groženj napram nevtralcem. Teh groženj se bo Nemčija poslužila v vseh oblikah, s ciljem, da nevtralne države na svoji strani potegne v konflikt.

Italijanski protest v Londonu

Italijanski veleposlanik Bastianini je te dni izročil angleški vladi protest italijanske vlade proti prepovedi prevažanja nemškega premoža za Italijo iz holandskih pristanišč. V Londonu so baje protest sprejeli hladno in angleška vlada ne misli popustiti, dočim pa v Rimu grozijo, da bodo odpovedali takozvani gospodarski sporazum, ki je bil svoječasno sklenjen med obema državama.

Angleži zaplenili šest italijanskih parnikov

Po vesteh iz Londona so angleške

oblasti zaplenile šest italijanskih parnikov, ki so imeli natovorjen premož. Parniki so odpluli dne 4. t. m. iz Rotterdamu proti Italiji. Italijanski in angleški tisk pa kljub temu naglašajo, da bosta Italija in Anglija prijateljsko rešile vprašanje dobave premoža in je pričakovati, da se spor ne bo še bolj zaostрил.

Angleški minister za blokado je te dni izjavil, da bo odslej zadržana vsaka ladja, ki bo vozila nemški premož v tujino.

Še vedno srditi boji za Viipuri

Finske čete še vedno branijo del mesta Viiborg, katerega še ni ruska vojska v celoti zasedla. Finsko vojno poročilo pravi, da na Karelijski ožini ruske čete napadajo proti otokom Viiborskega zaliva. Ob severozapadnih otokih v zalivu se boji nadaljujejo, drugod pa so bili napadi odbiti. Finsko letalstvo je bombardiralo sovražne kolone in čete na ledu Finskega zaliva. Ruska letala so izvršila več poletov nad Karelijsko ožino in na severovzhodu Ladoškega jezera. Sestreljeni so bili trije bombniki.

Rusko vojno poročilo pa pravi, da so sovjetske čete na Karelijskem zalivu

zvzele otok Nuransaari z mestom in utrdbo Trongund ter otok Teinkarinsaari v zalivu Viiborga in nekaj manjših krajev na zapadni obali zaliva. — Na ostalih odsekih fronte ni bilo važnejših dogodkov.

Komisija Društva narodov na Finskem

Finska se je pritožila proti Rusiji, da se ne ravna v vojevanju po mednarodnih dogovorih. V svrhu preiskave je poslalo Društvo narodov posebno komisijo.

Izvidniški poleti na zapadni fronti

Na zapadni fronti ni bilo na kopnem nobenega spopada, pač pa so se vršili izvidniški poleti letal. Angleška letala so preletela severozapadno Nemčijo, francoska pa so izvršila polete nad pozicijami v ozadju Siegfriedove črte. — Nemška letala so izvršila izvidniške polete nad vzhodno Francijo.

Zopet tri nemške podmornice potopljene

Po poročilu Ass. Press. so angleške vojne ladje v južnem Atlantskem oceanu potopile dve nemški podmornici. Angleško letalsko ministrstvo pa je ob-

javilo poročilo, da so angleška letala v Helgolandskem zalivu potopila eno nemško podmornico. Po angleških vesteh je Nemčija od izbruha vojne izgubila že okrog 50 podmornic. V Berlinu pa zavračajo te vesti in priznavajo, da je bilo doslej potopljenih le 11 podmornic.

Po londonskih poročilih so Angleži zaplenili tri nemške trgovske ladje, ena je bila poškodovana v bližini norveške obale, eno pa je nemška posadka sama potopila. Od šestih nemških ladij, ki so nedavno tega odplule iz Španije, se je samo eni posrečilo dospeti v Nemčijo.

Nova zmaga angleške delavske stranke

V Silventonu pri Londonu je bila dopolnilna volitev poslanca v spodnjo zbornico. Kandidat delavske stranke Hollius je dobil 14.343 glasov, komuni-

stični kandidat 966, fašistični 151. — Volilni okraj je skoraj popolnoma delavski.

Za dobre odnose med Madžarsko in Jugoslavijo

Madžarski minister grof Csaky je dal dopisniku carigradskega lista »Tan« izjavo, da želi Madžarska tudi v bodoče vzdrževati dobre odnose z močno Jugoslavijo, prav tako pa je tudi najboljša prijateljica Bolgarije in se raduje vseh njenih političnih uspehov. Glede odnosov med Madžarsko in Romunijo je dejal, da je vprašanje Transilvanije sicer kočljivo, da pa je trenutno na ta problem bolje pozabiti. Madžarska bi vsekakor želela, da se tudi to vprašanje na prijateljski način reši.

Politika se razvija počasi

Zedinjenje radikalov še ni izvršeno. Zastalo je, dasi razgovori še niso prekinjeni. JRZ člani ne marajo vstopiti v radikalno stranko; stranka želi obstati sama ali pa se en bloc združiti z radikali v novo stranko.

Posredi je srbsko-hrvaški sporazum, ki je uveljavljen in se izvaja. Sedanji režim je odgovoren zanj. Zaraditega želi Cvetković in njegov režim koncentracijo sil, ki se načelno izreko in zavzamejo za sklenjen sporazum. To je tudi vzrok, da se ne dopušča aktiviziranje političnega življenja, čim se pa doseže baza v tem vprašanju, ne bo nobenih ovir več za politične zakone in izvedbo volitev v narodno skupščino.

Načrt za parcelacijo socialnega zavarovanja delajo

O parcelaciji SUZORa se je vršila anketa v Zagrebu. Na anketi so bili zbrani menda izključno ljudje, ki se nahajajo pod vplivom hrvaškega nacionalizma. Iz poročila, ki ga čitamo v listih, v jedru samem ni govora, ampak zgolj o »prenosu oblasti na banovino hrvatsko«.

Razumljivo je, da ljudje, ki doslej niso imeli opravka s temi vprašanji, realnih dejstev, ki govore za parcelacijo ali proti njej, ne morejo vpoštevati, jih ne oceniti, marveč morejo govoriti o njih samo z empiričnega stališča.

Izvolili so na anketi odsek, ki naj izdela načrt za nesrečno parcelacijo.

Upajmo, da se bo o stvari razpravljalo še resno.

70.000 novih rezervistov je bilo mobiliziranih v Švici. Časopisi ne navajajo, kaj je vzrok tega nenadnega vpoklica rezervistov.

Politično zatišje traja

Zadnje dni v političnem življenju ni bilo nič novega. Politična javnost je pričakovala objavo napovedanih političnih zakonov, ali pričakovane se ni izpolnilo. Zakaj se to ni zgodilo, ni bilo objavljeno, vendar si je pa mogoče vzroke misliti.

Težišče teh dogodkov ali nedogodkov je v zbiranju radikalov, ki hočejo okrepiti svojo bivšo stranko in jo uveljaviti. In ni dvoma, da bi situacija postala popolnoma drugačna, če se izvede grupacija radikalov po načrtu. Zato so politični krogi mnenja, da pred rešitvijo tega problema ne kaže zakoniti političnih zakonov. Na drugi strani pa je tudi važen moment, ki stremi za tem, da se osnuje opozicijski volilni blok. Obe situaciji je treba dobro premotriti, kar daje vladi mnogo brige in obzirnosti.

Vsi ti politični pojavi kažejo, da današnja vlada sama ne veruje v svojo zaslombo na srbski strani. Ali to želi doseči. Zaraditega veliki napor, da se zborejo radikali in s tem onemogoči opozicijski blok.

Pozornost so zbudili v političnem svetu tudi častniški izpiti hrvaške zaščite.

Da bi podkrepil pomen, je podpredsednik vlade dr. Maček izpitom sam prisostvoval. Pri teh izpitih je dr. Maček tudi govoril.

Nobena naših političnih strank nima svojih čet v vojaški formaciji. Dr. Stojadinović je poizkušal napraviti nekaj takega, toda so bili ti njegovi napor označeni kot fašiziranje države. Naravno je torej, da politična javnost ne more sprejemati takih dogodkov hladnokrvno, če izhajajo od včerajšnjega nosilca opozicijske liste.

Z okrožnico je šef čet Gjura Kemfelja določil naloge te straže. Straže ne morejo sodelovati z državnimi organi niti ne vršiti njih posel. Svojo nalogo morajo videti v tem, da hermetično zapirajo vasi za vse druge politične pravce. — Razen, da onemogočajo agitacije, morajo tudi preteptati vsakogar, ki poizkuša vršiti propagando.

Vse to daje novo lice politiki, ki jo vodi dr. Maček. Velika je zmota, če kdo veruje, da nasprotni val ne pride. Taka politika je zrušila tudi bolgarskega kmečkega voditelja Stambulj-skega, čeprav je imel v svojih rokah vso državno oblast. (»Radniške Novine«.)

Koliko ima Slovenija od Narodne banke?

Izmed vseh bankovskih kreditov

Narodna banka je lani odobrila rednih kreditov 3373 milijonov dinarjev. Dvignjenih je pa bilo od dovoljenih kreditov le 2085.5 milijonov dinarjev. Med temi je bilo državi odobrenih za razne ustanove 785.5 milijonov, dvignila pa je le 504.3 milijone dinarjev.

Kredit dovoljen privatnemu gospodarstvu so znašali 2587.5 milijonov dinarjev, izrabljenega pa je bilo le 1584.5 milijonov dinarjev.

Od teh kreditov so izrabile pokrajine naslednje zneske v milijonih

	odobreno	porabljeno
Srbija in Črna gora	1109.9	761.8
Hrvaška	969.6	538.7
Slovenija	293.0	114.3
Vojvodina	140.2	95.6
Bosna	88.6	69.4

Slovenija je kredit najmanj izkoristila (38.90 odst.), dočim ga je izkoristila Srbija s Črno goro 68.57 odst., Hrvaška 55.96 odst., Vojvodina 68.11 odst. in Bosna 78.21 odst.

»Slovenski delavec« se je v eni izmed zadnjih svojih števil kar v uvodniku silno razpisal proti »beli kugi«. Mi bi mu svetovali, da bi naj v prvi vrsti vprašal kar svoje verne pristaje, zakaj so se tej »beli kugi« podvrgli. Mislimo, da bi ne bilo treba potem nam dajati niti pojasnila niti odgovora. Sicer pa tudi tukaj velja staro ljudsko pravilo da: »Vsak pometaj najprej pred svojim pragom in šele potem pred drugim!«

V ogledalu

»Slovenski delavec« se je v eni izmed zadnjih svojih števil kar v uvodniku silno razpisal proti »beli kugi«. Mi bi mu svetovali, da bi naj v prvi vrsti vprašal kar svoje verne pristaje, zakaj so se tej »beli kugi« podvrgli. Mislimo, da bi ne bilo treba potem nam dajati niti pojasnila niti odgovora. Sicer pa tudi tukaj velja staro ljudsko pravilo da: »Vsak pometaj najprej pred svojim pragom in šele potem pred drugim!«

Protivesticijam tujega kapitala

V nekaterih slučajih je tuj kapital potreben.

V kratkem bodo imeli industriji Srbije, Hrvaške in Slovenije konferenco v Beogradu, na kateri bodo razpravljali o davčnih vprašanjih in o investicijah tujega kapitala v naši državi. Industriji so mnenja, da je treba dotok tujega kapitala skrbno nadzorovati. — Žele, da se ustanavljanje industrije s tujim kapitalom prepove, če domača krije vse potrebe, zlasti pa se ne sme dopustiti, da bi se tuje industrije naselile kot konkurenca domači industriji. Pomen ima to mnenje posebno za industrijo, ki proizvaja za izvoz.

Naše mnenje je, da je tuj kapital potreben tam, kjer ni domačega ali domači ni podjeten. — Na drugi strani je pa važno posebno v današnjih razmerah, če je tuj kapital gospodarsko političen ali imperialističen in ne samo gospodarski. To je z državno političnega stališča glavno, ali mora pa biti domače gospodarstvo načrtno, aktivno ter vpoštevati obenem socialni napredek.

Zaplemba kmetijskih posestev in gozdov v bivši Vzhodni Poljski. Maršal Göring je v izvrševanju štiriletnega gospodarskega načrta izdal naredbo, po kateri pridejo na vzhodno-poljskem teritoriju vsa kmetijska zemljišča in gozdovi, v kolikor niso last nemških gospodarstvenikov, v javno državno upravo. Po tej naredbi bo zaplenjena vsa poljska lastnina in naredba tudi ne določa nobene odškodnine za sedanje lastnike te zemlje. Državni upravi pripadajo tudi vse terjatve, ki so jih imeli dosedanjí lastniki. — Očividno gre predvsem za veleposesti poljske šlahte.

Doma in po svetu

»Prepričan sem, da je za Jugoslavijo edino svobodna demokracija primerna vladavina.«

Te besede je izrekel še ne pred letom dni aktivni politik. Mi te besede odobravamo, ker je le svobodna in demokratična vladavina jamstvo, da politika ne zabrede v krivično pristranost in je obenem v stanu v parlamentarnih formah zaježiti koruptivne tendence, psihološke in materialne, ki ne odgovarjajo navedenim besedam. Tudi srbsko-hrvaški sporazum tvori načelno bazo za to politiko. Socialisti smo pred meseci poslali deputacijo na merodajna mesta. Deputacijo je sprejel predsednik vlade D. Cvetković, ki je izjavil, da v smislu sporazuma proti pripravam za ustanovitev Socialistične stranke ni pomislekov. — O tem je bila informirana v našem tisku tudi naša upravna oblast, tudi g. ban. V čem obstoja zakonita možnost priprav za obnovitev stranke, to mora biti znano vsakemu izobraženemu državljanu. Ta možnost so shodi in sestanki, ki jih lahko pripravlja in sklicuje vsak polnoletni državljan. Sklicatelj je tudi odgovoren za to, kar govori. Govori pa tako o načelih in nalogah bodoče stranke, o političnih in socialnih problemih. To je državljanska pravica. Taki sestanki so bili dovoljeni tudi pod prejšnjimi režimi. Oblast pa sicer lahko prepove, ker se ni političnih zakonov, delovanje razpuščenih strank, ni pa nobene zakonite podlage, da posamezni državljani javno povedo, kako si zamišljajo bodočo stranko in nje delovanje. Mislimo, da je v teh stvareh potrebna nova intervencija v Beogradu, kjer se razvija skoraj popolnoma svobodno politično življenje.

Za sklenitev carinske unije z Bolgarijo. Trgovinski minister dr. Andres, ki se je pred kratkim mudil v Sofiji, pravi, da je vprašanje prometne in carinske unije z Bolgarijo izvedljivo in se na tem že dela.

Uvoza bombažnega predela iz Italije še ne bo, ker so italijanski izvozniki silno dvignili cene, ki jih tekstilni industriji v naši državi niso mogli sprejeti.

Na bolgarsko-rumunski meji je prišlo do spopada med rumunskimi in bolgarskimi obmejnimi stražami. Da se nepristransko preišče, kako je prišlo do incidenta, je bila sestavljena posebna mešana komisija in je upati, da bo konflikt v miru poravnal.

Švedski raziskovalec Sven Hedin se mudi v Berlinu, kjer baje posreduje pri Hitlerju, da bi se zavzel za premirje med Finsko in Sovjetsko Rusijo.

Nemška vlada se je opravičila v Belgiji radi incidenta, ki je nastal, ker je neko nemško letalo, ki se je vračalo iz Francije, napadlo in sestrelilo belgijsko patrolno letalo.

Švicarski fašisti so se razšli, švicarske oblasti so aretirali voditelja »Nacionalne fronte« dr. Toblerja, nakar je ta organizacija razglasila svoj prostovoljni razpust.

Švicarji na Finsko. V Amsterdam je prispela misija švicarskega Rdečega križa za Finsko.

Belgijska vlada je sprejela zakon za pobijanje inozemske propagande ter je pri tem ministrski predsednik povdaril, da v teh časih ne

more dopuščati demoraliziranja armade po inozemskih agentih.

Obvezno delo za žene v vojni dobi nameravajo uvesti na Francoskem.

Med Italijo in Turčijo je bil podpisan nov trgovinski sporazum.

Poljski general Sikorski, ki je predsednik poljske vlade s sedežem v Franciji, je te dni v nekem govoru dejal, da bo bodoča poljska ustava temeljila na demokratičnih načelih in na temelju socialne pravičnosti.

O rekonstrukciji angleške vlade krožijo v zadnjem času zopet razne domneve, čeprav naglašajo, da sedanji kabinet dobro funkcionira.

Oton Habsburški je z letalom odpotoval v Zedinjene države, kjer bo baje skušal pridobiti Amerikance za zopetno obnovo Avstro-ogrske monarhije.

Stavka bombažnih delavcev v Indiji. Po poročilu Reuterja je dne 4. t. m. pričelo stavkati 135.000 bombažnih delavcev, ki zahtevajo povišanje mezd za 25 odst. Ker so delodajalci pristali le na 10 odst. povišico mezd, je izbruhnila stavka v 45 tovarnah bombaža.

V sedanji vojni govore mnogo o presenečenjih. Voja, ki se je pričela, ne bo mogla trajati večno. Pričeti se bo morala ali odločilna borba ali pa skleniti mir. Na obeh straneh govore o presenečenjih. Ali bodo presenečenja na francoski meji, na morju, v zraku ali pod zemljo, nihče ne ve. Na francoski meji sta dva trdnjavska pasa. Maginotov in Siegfriedov. In nekateri že menijo, da bi ta senzacija utegnila biti podzemna. Izkopali bi rove pod utrjeno črto, navlekli vanje ogromne množine razstreliv ter ob ugodni priliki in na določenem kraju razstrelili trdnjavski pas, ki bi porušil trdnjavske naprave in omogočil prestop utrjenega pasu. Ta možnost pa velja za obe strani. Seveda je tako presenečenje le možno.

Trgovinski minister dr. Andres je prisostvoval otvoritvi velesojma v Leipzigu in nato odpotoval v Berlin, kjer je obiskal zunanega ministra von Ribbentropa.

Švicarski poslanik v Berlinu je predložil nemški vladi protest radi napadov nemškega tiska na švicarske oblasti.

Iz Moskve se je podala v Berlin nova ruska trgovska misija.

Rusi so zasedli v luki mesta Viiborg daljnja dva otoka.

Voditelj ukrajinskega, narodnega gibanja, ki so pribežali v Nemčijo, je sedaj Nemčija izročila Rusiji. Ista usoda je zadela ukrajinske legionarje.

Prezident Roosevelt je izjavil novinarjem, da ne misli vrniti ameriškega poslanika v Berlin.

Romunija je izdala naredbo, ki prepoveduje izvoz vseh kovin, premoaga in kemičnih kislin.

Osebnost svoboda v Veliki Britaniji. J. Hemery iz Londona piše: Ni več čista demokracija, kar je danes v Veliki Britaniji; toda še vedno ima posameznik pravico povedati kar misli in živeti kot je prejel življenja. Od tega je izvzeto edino izdajstvo in slično, ker škoduje državnim interesom. Še vedno se lahko javno kritizira in časopisi uživajo popolno svobodo. Nihče nima strahu, da bi ga slišal kak ogleduh in ga ovidel. Vsakdo ima pravico poslušati po radiu katerokoli postajo, tudi tedaj, ko se najbolj strupeno napada domovino in njene predstavnike. To je bogastvo svobodnega naroda, ki se dragoceno poplaca.

Zane Grey:

78

Mož iz gozda

»Dolgujem Vam več, kot pa bi Vam mogel plačati«, je rekel Auchincloss, objemajoč z rokama okrog vratu svoji nečakinji, ki sta sedeli na njegovi levi in desni strani.

»Al, ne dolgujete mi ničesar«, je odvrnil Dale zamisljen in pogledal na stran.

»Oha!«, je godrnjal Al. »Ali ga slišita, dekleti... Torej poslušajte me, vi divji loveci! Pa tudi vidve dekleti... Milt, nikdar Vam nisem pripisoval kaj dobrega, vedno sem mislil, da spadate k večjemu nekam v divjo naravo. Kakor pa vidim, moram svoje mnenje temeljito spremeniti. In to tudi hočem. Priti k meni, kot ste prišli Vi, — in potem ko sem Vas naglal, — pa vzeti stvar sam v roke in moji dekleti rešiti pred tem napadom, ho, to je velika usluga, kakršne mi doslej ni izkazal še noben človek... Sramujem se svojih grdih občutkov, tu moja roka.«

»Hvala Vam, Al«, je odvrnil Dale, nagel smehljalj mu je spreletel obraz in trdo je stresel ponujeno mu roko. »Ali boste sedaj tu taborili?«

»Pač ne. Nekoliko se nameravam oddahniti, — Vi pa lahko pripravite prtlijo obeh deklet, — potem pa bomo odrinili. Vi boste menda vendar šli z nami?«

»Poklical bom dekleti, ko bo zajtrk gotov«, je odvrnil Dale in se oddaljil, ne da bi odgovoril na Auchinclossovo vprašanje.

Helen je uganila, da Dale ne namerava iti z njimi v Pino, in ta misel jo je presenečila in vznemirjala. Ali je morda pričakovala, da bo šel z njo?

»Pridite sem, Jef«, je zaklical Al enemu izmed svojih ljudi.

Majhen jezdec usločenih nog, v zaprašeni obleki in zagorel obraz se je izločil iz skupine in prišepal k njemu. Ni bil več mlad, toda rezal se je kot kakšen deček in imel je svetle, majhne oči. Nerodno je potegnul svoj mahedravi sombrero.

»Jef, podajte roko mojemu nečakinjama«, je rekel Al. »To je Helen in od danes naprej Vaš gospodar. To pa je Bo, kakor jo kličemo na kratko. Pravzaprav ji je ime Nancy, toda ko je bila še v povojih in ležala v zibelki, sem jo imenoval madam Bo-Peep*) in ime se jo je prijelo... Dekleti, pred vama stoji moj nadzornik, Jef Mulvey, ki je že dvajset let pri meni v službi.«

Predstavljanje je spravilo vse tri v zadrego, posebno še Jefa.

»Jef, raztovorite in rasedlajte, hočemo se nekoliko odpočiti«, se je glasila Alova zapoved svojemu nadzorniku.

»Nel, domnevam, da ti bo v lepo zabavo, igrati gospodarja pri tej tolpi«, je hihital Al. »Nihče izmed njih ni oženjen. Cela čreda nepridipravov, nobena ženska bi jih ne marala!«

»Stric, upam, da mi ne bo nikoli treba igrati gospodarja«, je odvrnila Helen.

»Ho, kratko in malo, tako naj bo in konec besedi«, je izjavil Al. »Na splošno pa niso ravno slabi dečki. In razen tega sem nastavlil nekega novega moža, ki mnogo obeta.«

Pri teh besedah se je obrnil na Bo, in potem, ko je zvedavo motril njen obraz, jo je vprašal v dozdevno strogem tonu: »Ali si ti poslala k meni nekega

cowboya po imenu Carmichael, da me poprosi za delo?«

Bo je gledala preplašeno.

»Carmichael! No, stric, tega imena pa še nisem slišala«, je odvrnila Bo začudena.

»Hola! Domnevam, da mladi nepridiprav laže«, je rekel Auchincloss. »Toda meni se je dečko dopadel in sem mu rekel, naj ostane.«

Potem se je obrnil živinorejec k skupini pohajkujočih jezdecev.

»Las Vegas, pridite sem«, je zapovedal glasno.

Helen se je zdrznila, ko je videla sijajno raščenegega cowboya, ki se je boječe izločil iz skupine. — Barva obraza je bila rdečerjava in bronasta, izgledal je mlad, kot kakšen deček. Helen ga je spoznala, in njegov frfotajoči šal in opletajoči revolver ter njegovo počasno hojo, ki jo je spremljal žvenket ostrog. Saj to je bil Bojin občudovalec iz Las Vegasa!

Helen je z naglim pogledom ošinila Bo. Ta pogled jo je tako zabaval, da bi se bila najraje na glas zasmejala. Mlada dama je tudi že sama spoznala boječega individua, ki se je približal ves zardel v lice in povešenih oči. Helen je doživela prvič, da si Bo ni znala pomagati iz zadrege. Bo je prebledela — potem pa je postala rdeča kot roža.

»Čujte, moja nečakinja pravi, da Vašega imena še ni nikoli slišala«, je izjavil Al v strogem tonu, ko se je cowboy postavil predenj. Helen je vedela, da je bil njen stric na glasu, da je s svojimi ljudmi trdo ravnal, toda tu se je čutila spričo mežikanja njegovih oči pomirjena in razveseljena.

»Ja, Bo, ne morem nič zato«, je rekel cowboy zategnjeno. »To je dobra, stara teksaška kri.«

(Dalje prihodnjik.)

*) Ime lutke v neki otroški pesmici.

Iz naših krajev

ZAGORJE OB SAVI

Lepa zmaga liste Zveze rudarjev Jugoslavije

Pri nedeljskih volitvah obratnih zaupnikov je lista Zveze rudarjev Jugoslavije sijajno zmagala nad ostalimi listami nasprotnih organizacij. Volilnih upravičencev je bilo 1127, volitev pa se je udeležilo 864. Lista ZRJ je dobila 541 glasov in 10 zaupnikov, JSZ 196 glasov in 4 zaupnike in NSZ pa 130 glasov in 2 zaupnika. »Narodni«, katerim so pridno pomagali »krščanski« so napeli vse sile, da bi zmagali. Blatili so predstavnike ZRJ na vse mogoče načine. Zagorsko delavstvo je šlo preko vseh laži in obrekovanj in volilo res svoje prave zaupnike. Dne 17. t. m. pa bo zmaga še večja. Naj živi zavednost zagorskega proletarijata. — Rudar.

HRASTNIK

Volitve obratnih zaupnikov, ki so se vršile minulo nedeljo, niso pokazale pravega razpoloženja med rudarji, ker je pač zaenkrat zmagala demagogija in laž nad resnico. Plavi so do dobra izrabili položaj, levičarji pa so jih še bolj udano volili, kakor pri volitvah v Bratovsko skladnico, zato so odnesli tudi trenotno zmago. Zlasti so izrabili polemiko v našem strokovnem tisku in jo po svoje razlagali med nezavednimi rudarji. Volilnih upravičencev je bilo 815, volitev pa se je udeležilo 546 volilcev. Rdeča lista je dobila 170 glasov in 4 zaupnike, plava 267 glasov in 7 zaupnikov, bela 89 glasov in 2 zaupnika. Plavi so napredovali na račun večjega števila volilcev, ki so se udeležili teh volitev in na račun belih, ki so zgubili 29 glasov, dočim je lista ZRJ izgubila le 6 glasov. Zavedamo se, da so te številke za nas vse preveč kakor pa ugodne, vendar pa ne obupavamo, ker vemo, da laž in demagogija lahko le trenotno triumfirata, nikoli pa ne prinašata trajnih zmag. Večina pa bo sedaj lahko uresničila svoje obljube, s katerimi v volilni agitaciji ni štedila. — Družnost!

Borbenost »narodnih« v praksi. V volilni borbi so narodni in krščanski socialisti uganjali najgrš demagogijo napram predstavnikom listne »Zveze rudarjev Jugoslavije«. Izdali so posebne letake proti ZRJ. Ko so na podlagi te demagogije »narodni« zmagali in dobili sedem zaupnikov, se je po volitvah sestel zbor zaupnikov, da izvoli delegata za medzno razpravo pri TPD, ki se bo vršila v sredo, dne 6. t. m., je nek zaupnik od krščanskih socialistov predlagal, da naj »narodni« pošljejo svojega delegata, ker so v večini. Narodni so pa hitro izjavili, da oni še nimajo prakse v takih zadevah in so predlagali, da naj le gre zaupnik iz liste »Zveze rudarjev Jugoslavije«, ker on že ima prakso itd. Ta predlog je bil soglasno sprejet. Mi tega ne štejemo v greh tem zaupnikom, ker so povedali le resnico. Ne vemo pa, kako bo to zadelo vodstvo »narodnih« v Ljubljani, ko njihovi zaupniki sami priznavajo visoko sposobnost zaupnikov ZRJ, dočim jo sebi odrekajo.

ČRNA PRI PREVALJAH

Sijajna zmaga naše liste »Zveze rudarjev Jugoslavije«. Pri volitvah obratnih zaupnikov, dne 3. t. m. pri podjetju svinčenega rudnika C. E. M. Mežica je lista ZRJ odnesla sijajno zmago. Volilnih upravičencev je bilo 956. Volitev se je udeležilo 594 volilcev, to je 62 odst. Naša lista »Zveze rudarjev Jugoslavije« je dobila 390 glasov ali 67 odst. Lista »Narodne strokovne zveze« je dobila 196 glasov ali 33 odst. ZRJ pripada 11 zaupnikov, NSZ pa 5. Neveljavnih je bilo 8 glasov. Te številke si naj že enkrat zapomnijo vsi tisti, katerim je na tem, da se v bodoče brez mešetarnjenja in škekljavosti išče kompromis, ne kot je bilo to sedaj, potem se bomo pa lažje sporazumeli. ZRJ je zmagala brez vsake agitacije, medtem ko se je na nasprotni strani poskušalo vse, kako bi se moglo nam priti do živca in kakšen način agitacije bi bil za njih bolj uspešen. Pred volitvami tega nismo marali povedati, ker nismo hoteli tega izrabljati v agitacijske namene. Prvo kar so razglasili je bilo, da ima naš zvezni tajnik s. Arh kar 3 posestva v Zagorju. Neka natakarka je vedela o njem povedati še več. Ker je ta natakarka doma iz Zagorja, pozna osebo tega »bogatega« Arha, je pripovedovala, da je ta Arh tudi podel. Nek ravnatelj družbe KID je baše ponudil delavstvu 15 odst. draginske doklade, ta »podlež« pa je baše ponudbo odklonil in zahteval samo 8 odst. Razumljivo je, da so naši nasprotniki, ki so sedeli v tej družbi, kar požirali te sladkorčke, dasi je bilo to opravljanje s. Arha za vsakega pametnega človeka prav smešno in podlo. Puhloglavcem je dobrodošla vsaka še tako bedasta laž. Kot bi jih polil s mrzlo vodo pa je vplivalo, ko je naš sodrug vprašal natakarko, če je tisti Arh v Zagorju res tako bogat in je natakarka dejala: »Kaj bogat? Ta spufanec? V Zagorju že nima nič. Mogoče pa misli tukaj v Črni kaj kupiti. Videla sem ga letati tod okrog« (ob priliki obnega zbora ZRJ, op. pisca). — Enim kot drugim bi polagali na srce, da bodimo vsikdar in povsod bolj stvarni! S takimi neumnimi lažmi se človek le smeši in odtujuje ljudi od svoje organizacije, pa tudi zaupanja se s tem ne pridobi pri količkaj pomembnih delavcih. Najboljši odgovor in zadoščenje s. Arhu na te laži pa je bil volilni rezultat, na katerega smo res lahko donosni.

Volitve v Bratovsko skladnico. Spet stojimo pred volitvami delegatov v Bratovsko skladnico, katere se bodo vršile v nedeljo, dne 10. t. m. Postopek volitve bo enak kot je bil pri volitvah obratnih zaupnikov. Nič oklevanja! Vsi na volitve! Poverite glasove tistim, v katere imate največ zaupanja!

MARIBOR

„Demagogija neizvoljenih socialistov“ ali pozabljivost, nedoslednost ter protislovja g. Žebota

»Slovenec« je objavil poročilo o razpravi mestnega proračuna, ki se je vršila na seji dne 27. februarja. To poročilo se omejuje samo na polemiko, ki jo je vodil g. Žebot proti kritiki, ki sta jo izvajala ss. Petejan in Grčar nad celotno občinsko upravo oz. proti imenovanemu občinskemu svetu, zahtevajoč volitve. Ako je g. Žebot res govoril to, kar stoji v tistem poročilu, tedaj ugotavljam, da je povedal mnogo netočnosti in zašel tudi v protislovja, oz. da je bil silno nedosleden. Verjetno je, da je g. Žebot marsikaj pozabil, ker je od zadnjih občinskih volitev že 13 let, kajti, da bi bil on namenoma govoril neresnico, ni verjetno tem manj, ker tisto besedo »neizvoljeni« v naslovu malo niže sam popravlja, ko pravi: »Ko je nasilni režim l. 1931. nasilno odstavil izvoljenega župana in imenoval dr. Lipolda, voditelja tukajšnje JNS za župana, so ostali v imenovanem novem občinskem svetu vsi marksisti s Petejanom in Grčarjem vred. S tem je torej govornik sam sebe popravil in potrdil, da nista marksista neizvoljena, ampak, da sta bila izvoljena, ker drugače ne bi bila »ostala« v novem občinskem svetu. V tem istem stavku pa je netočnost, ki jo je treba popraviti. Gospod Žebot je rekel: »Vsi marksisti so ostali v novem občinskem svetu.« Tu se vidi, da je g. podžupan pozabil, da leta 1931 niso bili že dolgo več »vsi« marksisti v občinskem svetu, ker jih je do tedaj že skoro polovico pometal ven nasilni režim, med tem ko so člani nekdanjega kluba SLS ostali še nad dva leti kompaktno v občinskem svetu. — Iz tega sledi, da je sicer nasilni režim bil le bolj naklonjen klubu, ki se sedaj imenuje JRZ, kot pa marksistom, ki so točno pol leta pozneje ven frčali in podpisani sem bil med prvimi.

Nadalje pravi g. Žebot, da niso socialisti tega grajali, da je bil izvoljen župan dr. Juvan nasilno odstavljen od nasilnega režima. Tukaj mi naj g. Žebot oprusti, ako mu očitam nedoslednost. Že zgoraj sem omenil, da so bili

Deložirana družina železniškega delavca v železniški koloniji je še vedno brez strehe, pohištvo in vse imetje te uboge družine pa se nahaja na dvorišču v Kurilniški ulici 9, kjer je poprej stanovala. Otroke so začasno sprejeli sosedje pod krov, roditelja pa prenočujejo kar na prostem kljub mrazu. — Opozorjamo na ta škandal pristojne oblasti, ki naj vendar nekaj ukreduje, da bo nesrečna družina dobila stanovanje, zlasti, ker je stanovanje, iz katerega je bila deložirana, še vedno prazno.

Spricho naglo naraščajoče draginje bi res kazalo spraviti Maribor v l. draginski razred. »Slovenec« je menda točno pred enim letom prinesel vest, da je pomaknitev Maribora v l. draginski razred že sklenjena stvar. Iz tega »vse« ni bilo nič. Sedaj pa bi bil res že čas, da se ta prevedba izvrši. —

Kmetje zračijo njive. Visoki sneg ogroža že tudi letošnji setev. Ker je sneg visok in zamrzel, ne prihaja do njiv potreben zrak in tako so začeli kmetje delati po njivah luknje v sneg, da dobijo zimске setve zrak. Posebno je ogrožen ječmen in žito.

Vojaški oddelek mestnega poglavarstva v Mariboru razglašja, da se vrši razglasitev obvezniškega razporeda dne 10. marca 1940 od 7. ure zjutraj nepretrgoma do 6. ure zvečer v telovadnici l. meščanske dekleške šole (Slovska šola), Miklošičeva c. št. 1. Razglasitve se morajo udeležiti vsi vojaški obvezniki rojeni leta 1890 do vključno 1919, ki so vojaško pristojni v mesto Maribor in bivajo v mestu. Vsak obveznik naj prinese s seboj vojaško knjižico (ispravo). Razglasitve vojnega razporeda se morajo udeležiti tudi vsi v Mariboru bivajoči lastniki konj in prevoznih sredstev. Pripominjamo, da so od te dolžnosti izvedeti: 1. V Mariboru bivajoči obvezniki, ki niso pristojni v Maribor, ampak pripadajo v pogledu vojaške pristojnosti drugim občinam. 2. Rezervni in vpokojeni častniki naše armade. 3. Vsi duhovniki in 4. vsi stalno in začasno nespособni vojaški obvezniki.

Aretrirane priče so priznale. Zadnjič smo poročali, da je sodišče v taini razpravi proti nekaterim kmečki hčerki kar v sodni dvorani aretiralo po zaslusanju dve priči radi suma krivega pričevanja, nekega kmečkega posestniškega sina in bivšo služkinjo, njegovo ljubico. V zaporu pa sta si priči kmalu premislili in sodniku priznali, da sta krivi, služkinja svojega odpravljanja plodu, njen fant pa skrivde odpravljanja plodu pri tej služkinji in še pri njegovi nevesti, kmečki hčerki, ki se je morala zadnjič zagovarjati radi odprave plodu. Vsled tega priznanja je sedaj uvedeno kazensko postopanje tudi proti zdravniku, ki je obema dekletoma odpravljajal plod, vsaki za din 700 honorarja.

Materinski tečaj. V okvirju materinskega tečaja bo predaval v četrtek, dne 7. t. m. dr. D. Černei o snovi: »Pravice staršev in otrok«. Predavanje se bo vršilo v Ljudski univerzi s pričetkom ob 20. uri.

Zima je razredčila fazane. Iz Slovenskih goric nam poročajo, da je letošnja zima, posebno katastrofalno udarila fazane, ki v visokem snegu niso mogli priti do svoje hrane. Kjerkoli najdemo sedaj po gozdovih in sadovnjakih mrtve fazane, ugotove, da se obležali popolnoma izstradani, da jih ni drugo kot perje in kosti. Tam, kjer so se pa fazani približali hišam, so jih pa ljudje navadno polovili in potolkli, tako da se letošnje jesen vsaj po Slovenskih goricah ne bodo mogli več pritoževati, da jim fazani žro koruzo.

izvoljeni socialistični občinski svetniki že pol leta po tem, ko se je uveljavila diktatura, pometani iz občinskega sveta, ne da bi bil kdo samo z mezinem ganil proti temu nasilju, ki ga je izvajal do tedaj mešani režim. Kajti, če je bilo nasilje v enem slučaju, ko je šlo za izvoljene občinske zastopnike, tedaj je to bilo nasilje tudi v drugem slučaju! Jaz smatram, da je bilo nasilje v obeh slučajih, ampak gospodje so mirno gledali, ko se je izvoljene delavske zastopnike ven metalo, pa na mesto njih imenovali podjetnike. Glede očitka g. Žebota, ki ga je iznesel na račun nasilnega režima, ki je vladal od l. 1931 naprej na mestnem magistratu in pod katerim je imelo mestno avtobusno podjetje velike letne izgube, bi pripomnil samo sledeče: Nočem zagovarjati gospodarstva nasilnih režimov, pa naj si bo ta ali oni, ampak ugotavljam, da so izvoljeni občinski svetniki, ki so bili leta 1931 razrešeni in leta 1935 na novoimenovani, najmanj že od leta 1924 v občinskem svetu in so torej opravljali že davno preje mestno občino in občinska podjetja. Toda baš avtobusno podjetje je imelo n. pr. po bilanci l. 1929 skoraj poldrugi milijon primanjkljaja.

Jaz končno tudi vem, da je bil ravno neposreden povod za mojo nasilno odstranitev iz občinskega sveta, moja kritika proti labavemu postopku v avtobusnem odseku, katerega seja je bila trikrat sklicana in trikrat odložena. Ako sedaj avtobusno podjetje dobro prosperira, tedaj je to znamenje, da so se ljudje med tem že nekaj naučili gospodariti.

Na ugotovitve g. Žebota, da je bila pozneje popravljena krivica, ki se je zgodila izvoljenim občinskim svetnikom od strani Živkovičevega režima pa morem reči samo to, da g. Žebot ne jemlje stvari preveč tankovestno, ako smatra, da je krivica popravljena, ako jo popraviš samo enim.

Andrej Bahun.

Občni zbor živilskih delavcev. V nedeljo, dne 3. marca t. l. se je vršil redni letni občni zbor tukajšnje podružnice »Zveze živilskih delavcev«, ki je bil prav lepo obiskan. To je bil že 44. redni občni zbor te strokovne organizacije pekovski pomočnikov. Zborovanje je vodil v odsotnosti predsednika s. Plohla, ki je na orožnih vajah, podpredsednik s. Jazbinsšek, ki je podal obširno poročilo o delovanju organizacije v minulem letu. Dalje je poročal tajnik s. Zidanšek, blagajnik s. Butja, za kontrolo pa s. Ledinek, ki je predlagal tudi razrešnico staremu odboru. Vsa poročila, kakor tudi predlagana razrešnica, so bila soglasno odobrena. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo razvidno, da je bilo minulo leto delovanje organizacije zelo živahno, ker so se nahajali živilski delavci v mednem gibanju in sklenili tudi kolektivno pogodbo s pekovskimi mojstri oz. njih združenjem. V novi odbor so bili izvoljeni po večini dosedanjí odborniki s. s. Jazbinskom na čelu. Nato se je razvila živahna debata radi kršitve kolektivne pogodbe, ki jo vpoštevaljo le nekateri pekovski mojstri. Ker je organizacija zahtevala, da se kolektivna pogodba v vseh pekarnah izvaja, je bilo odpuščenih 5 pomočnikov in 1 vajenec. Organizacija bo kljub žrtvam tudi v bodoče vztrajala, da se bo kolektivna pogodba izvajala in bo vodila boj za socialno zaščito živilskih delavcev, zlasti tudi za odpravo nočnega dela v pekarnah. Ostro so zborovalci zlasti grajali tudi izkoriščanje vajencev, ki morajo po nekod delati po 14 ur dnevno ali pa celo še dalje. Tudi tozadevne predpise socialne zakonodaje mojstri ne vpoštevali, zato bo naloga organizacije, da podvzame vse korake v zaščito izkoriščanih vajencev. V debato so posegli ss. Jazbinsšek, Zidanšek, Čeh in drugi. Predsednik je pozval vse živilske delavce, da se oklenejo svoje organizacije, ker le na ta način si bodo lahko zboljšali svoj položaj in »zaključil« lepo uspešni občni zbor. **Pevski zbor** pekovski pomočnikov pa je pred zaključkom zapel »Delavski pozdrav«, ki so ga zborovalci stoje poslušali.

Poročilo o občnem zboru Zveze privatnih nameščencev bomo radi pomanjkanja prostora priobčili prihodnjič.

Po nekaterih vrtovih v mestu se je na sadnem in tudi okrasnem drevju ter grmičevju pojavil najhujši sadni škodljivec — kapar San-Jose ali kalifornijski kapar, zato bo potrebno vsa okužena drevesa in grmičevje posekati in sežgati. Da bi pa to delo bilo res temeljito izvršeno, ga bo mestna občina izvršila pod strokovnim vodstvom državnega strokovnjaka za rastlinske bolezni.

Ljudska univerza. V petek, dne 8. t. m. bo predaval dr. France Mesesnel, univerzitetni profesor iz Ljubljane o francoskem slikarstvu 19. stoletja. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike.

Narodno gledališče. Sreda, 6. marca: Zaprto. (Gostovanje v Celju). V četrtek, 7. marca ob 20. uri: »Vdova Rošlinka«. Red B.

Zahvaljujem se zdravniku g. dr. Turinu za izvrstno pomoč, s katero mi je rešil življenje. Tudi se zahvaljujem zdravniku g. dr. Keržetu za izvrstno operacijo. — Ivan Merkun.

TEZNO PRI MARIBORU

Občni zbor Delavskega kulturnega društva »Vzajemnost« se bo vršil v nedeljo, dne 10. marca s pričetkom ob 9. uri dopoldne v gostilni Felič.

KRANJ

Med tekstilnim delavstvom ni razumevanja za volitve obratnih zaupnikov. Letošnje volitve obratnih zaupnikov v tekstilnih podjetjih so potekle brez posebnega zanimanja z strani tođ zaposlenega delavstva. Volitve so se vršile samo v tov. Franjo Sirc, »Jugočeški« in »Jugobruni«. V tov. F. Sirc so se vršile volitve dne 25. februarja ob zelo pičli volilni udeležbi. — Vloženi sta bili dve kandidadni listi in ne ena, kakor smo mi zadnjič poročali. Lista SDSJ je dobila 5 zaupnikov, skupna lista JSZ in NSZ pa 1 zaupnika. O pičli udeležbi volitev nam najbolj značilno priča dejstvo, da skupna lista ni dobila niti toliko glasov, kakor je znašalo na listi število kandidatov in namestnikov. — »Gorenjec« poroča k tem volitvam, da izvoljeni zaupniki ne morejo nastopati v imenu delavcev, ker jim večina z abstinenco ni izrekla zaupanja. — Kako pa so volili v »Jugočeški«? Volilna udeležba je procentuelno približno ista, kakor pri Sircu. Izid volitev pa je bil sledeči: Skupna lista SDSJ, JSZ in NSZ je dobila 9 zaupnikov, lista ZDD pa 6 zaupnikov. Ta rezultat je postal na ta način, ker so pristali ZDD za volitve napeli vse sile, pristali skupne liste pa se volitev povečini niti niso udeležili, še manj pa, da bi za nje kaj agitirali. — V tov. F. Sirc Vendar pa je lahko ponosen na to, ker so pristali ZDD stoodstotno opravili svojo dolžnost. Na drugi strani se pa tudi vedno bolj očitno kaže, da kompromisne liste rode vedno več nerazumevanja pri delavcih pri volitvah obratnih zaupnikov. — V »Jugobruni« je bil zanimiv postopek volilnega odbora oz. predsednika tega odbora, tov. Seška, ki je postopek volitev izvedel protizakonito. Ker je bil minulo leto glavni zaupnik v podjetju, izvoljen na listi JSZ, izgleda, da namenoma ni hotel upoštevati zakon o volitvah obratnih zaupnikov. Prvotno je volilni odbor razpisal volitve za 16. januarja in določil dan volitev za 5. februarja. Banska uprava (Inšpekcija dela) pa je potrdila volilni odbor šele dne 23. januarja in volitve razpisala za 25. februarja. Na podlagi tega ima volilni odbor šele pravno moč in njegova naloga je: po zakonu takoj razgrniti volilni imenik, v podjetjih, kjer je zaposlenih preko 150 delavcev, razobesiti na več mestih volilni razglas ter razpisati rok za vlaganje kandidadnih list. Tem zakonitim predpisom pa volilni odbor ni zadostil, temveč je že prej sprejemal liste, predno je bil od Banske uprave potrjen. SDSJ se je proti temu postopanju pritožila na Bansko upravo, ki je pritožbi ugodila ter zadevo izročila sreskemu načelstvu, ki je nato odredilo, da ima volilni odbor ponovno razpisati rok za vlaganje list. Tovarši Sešek, ki je bil osebno pozvan na sresko načelstvo, tudi te odredbe ni upošteval, temveč je sklical sejo volilnega odbora in dal na glasovanje predlog, če se sprejme lista SDSJ, ali ne? Večina je odločila, da se lista SDSJ ne sprejme. Tako je izostala SDSJ, po zaslugi tov. Seška, ki je enostavno brskiral tudi odredbo sreskega načelstva. — Kdor dela z iskrenostjo v delavskem pokretu, v organizacijah katerekoli smeri, mu gotovo tako postopanje ni razumljivo. Delavci se vprašujejo, od kod je tov. Sešek dobival navodila za tako postopanje. Letak, v katerem se do skrajnosti pretirava in hvali delo in zasluge tov. Seška, kaže, da je bilo nekemu mnogo na tem ležeče, da ostane on še nadalje glavni zaupnik. — JSZ iz lastne pobude menda ne bi bila izdala letaka, ki uveljavlja vpliv posameznika, ne pa organizacije kot celote — seveda v kolikor bi delavstvo nasledlo taki demagogiji. — Naj si bo že tako ali tako, postopek volilnega procesa je bil protizakonit, radi česar delavci upravičeno pričakujemo, da bo Banska uprava volitve razveljavila in s tem ugodila utemeljeni pritožbi SDSJ. — V splošnem pa naj bodo letošnje volitve v poduk delavstvu, da je z neorganiziranimi delavci nemogoče ustvariti dober zaupniški kader, ki bi s svojim delom lahko zadostil nalogi in dolžnosti, ki jo obratnemu zaupniku daje smisel te važne delavske ustanove.

Vsakovrstne obleke in blago za obleke v veliki izbori priporoča znana trgovina pri ALBINU JAZBECU V KRANJU.

VELENJE

Konjunktura v rudarski industriji, ki se je znatno dvignila po vseh rudnikih v državi, edino pri nas v Velenju ni mogla vse do letošnjega leta priti do pravega izraza. Dočim smo v novembru 1939 še praznovali in nam je šel topogledno december s številnimi prazniki »na roko«, smo šele v januarju prišli do tega, da smo delali vse delavnike in celo še na dve nedelji. Od nekdanjih 311 zaposlenih delavcev se je v teku časa zopet dvignil stalež delavstva, a posebno še v poslednjih mesecih, tako, da znaša danes zopet že okrog 492 mož — dočim je bilo v letu 1923 zaposlenih še 881 mož. Kljub temu, da se je mnogo ljudi sprijelo v zaposlitev, je vendar še vedno mnogo prosilcev za delo, a nihče pa prav ne ve, koliko je prav za prav bilo brezposelnih v našem kraju, kajti občine sploh ne vodijo tozadevno nobene evidence in tudi nobene brige o tem, tako prečema sodobnem vprašanju. Kjer pa je ljudska nesreča, tam pa se navadno tudi vedno znajdejo ljudje, ki si iz ljudske nesreče hočejo kovati kapital za »sebe«. In pri naših brezposelnih, ki so želeli dobiti zaposlenje pri našem rudniku in ga mnogi od njih tudi dobili, se je pojavil nek »posredovalec služb«, o katerem vedo prizadeti sedaj marsikaj povedati, zlasti pa, koliko je pri »posredovanju« zaslužil. Mož je danes na višku časti in slave, vendar pa, če pomislimo, da je »vse na svetu minljivo«, tedaj smo celo v stanju, da lahko izračunamo, da ni prav daleč čas, ko bomo lahko povedali o temu gospodu »posredovalcu« vse.

Žena mora v javno življenje . . .

K ženskemu dnevu.

Socialistične žene proslavljajo začetkom marca vsako leto propagandni dan žene. — Ob tej priliki so objavile »Radniške Novine« naslednji članek:

Minuli so časi, ko je žena mogla misliti na mirno pribežališče v zakonu. Danes je malo mož, ki morejo s svojim zaslužkom vzdrževati svojo rodbino. — Vse dražje je življenje, vse manjši je zaslužek, vse večja je negotovost v zaposlitvi. Število nezaposlenih valovi — narašča nekaj časa, nekaj časa pada. To vse vstvarja negotovost življenja, nezadovoljnost in muko mož.

Od tega čuti mnogo tudi žena. Čuti kot otrok, kadar so starši nezaposleni, kadar se ubožno živi in v pomanjkanju. Čuti v službi bedo, pomanjkanje vsega. Želi, da se poroči in reši službo. Ali sedaj šele pride njena Golgota. Pridejo otroci, bolezen, nezaposlenost, glad, mraz, brez obleke je in obutev.

In ona zapusti dom, pusti otroke same in hodi zopet v službo. S tem si nalaga dvojno breme: rodbino in delavnico. S tem stopi v javno gospodarstvo in zanjo nastanejo novi dvojni odnosi, ki jo napravljajo nezadovoljno, ogorčeno, v mrko bitje, ki preklinja vse, toda ne ve pravega vzroka svoji nejevolji. Pojavi se organizacija. Oprime se

je ob dvanajsti uri, ker nima ne dovolj socialnega smisla in ne časa. Žena hiti z dela domov. Tam so njeni otroci, starši, nezaposleni mož. Treba je večerje, treba pospraviti, oprati, zašiti. Kdo naj to opravi, če ne ona?

Tako gre, dokler ne oboli ali se ne izčrpa. In potem bolnica, ulica, starost, nezavestje in večinoma ubožnica. In one, ki prihajajo za temi ostarelimi, pričenjajo razmišljati. Ali mora res biti tako? Zakaj vse to? Ali nismo tudi mi nekaj? Zakaj tudi me ne ustvarjamo vse? Ali ni naš delež v javnem gospodarstvu znaten? In zakaj potem ne pomenimo nič?

Zato, ker še nimamo razredne zavesti, socialne zavesti, razredne solidarnosti. Zato, ker se ne organiziramo. Zato, ker se ne borimo. Me hočemo v javno življenje, me moramo vanje. Ali kako? S feminizmom? Ne! To je kriva pot, feminizem ni žene vedel nikamor.

Naša pot v javno življenje so skupne organizacije z možmi. Me moremo v javno življenje edino potom strokovnih organizacij in stranke. Me žene delavke imamo samo eno pot v javno življenje, to je v svobodne strokovne organizacije in socialistično stranko. XYZ.

Iz češke

Nove odredbe proti češkim židom. Zadnjih smo poročali, da je odredil protektor zatvoritev vseh židovskih trgovin z blagom, obleko in kožami na Češkem. Sedaj je baron v. Neurath odredil tudi organizacijo prodaje vseh dragocenosti, zlatnine, platine, srebrnine, sploh vseh dragocenih predmetov, vstevši umetniške slike, ki jih imajo židi. V to svrhu je bila ustanovljena posebna družba »Hagedas«. Praški listi so objavili tozadevno uradno odredbo prejšnji teden. Gestapo je aretirala zopet 200 židov v Pragi.

150.000 Pražanov na žeganju. Minulo nedeljo so Pražani naravnost navalili v okolico k »Sv. Matěju«, kjer vsako leto praznujejo začetek pomladi. Listi poročajo, da je bilo letos tam okrog 150.000 ljudi iz Prage in da je pripeljevalo to maso sveta čez 300 tramvajskih vozov in še avtobusov. Branjevskih stojnic je bilo okrog 1500 in par sto atrakcij. Zvečer pa se je vsa ta ogromna množica naroda prevallila v Prago in tam nadaljevala pomladno žeganje. Tudi z dežele je pripeljevalo več vlakov naroda na to ljudsko slavnost. Vreme je bilo sončno. Iz poročila je videti, da uporabljajo Čehi tudi žeganja kot dobrodošlo priliko, da se zbirajo, ko se drugače ne morejo.

Ovacije pri »Prodani nevesti«. V soboto so v Pragi nadaljevali s proslavo obletnice rojstva dne najpriljubljenejšega češkega skladatelja Bedřicha Smetane z njegovo opero »Prodano nevesto« v Narodnem gledališču. Predstavo so oddajale tudi češke radio postaje. Že po prvem dejanju je bilo slišati nenavadno dolgo in navdušeno ploskanje. To navdušenje pa je očividno pri nadaljevanju opere tako rastlo, da je občinstvo kljub prepovedi aplavza med predstavo po vsaki značilnejši sceni ponavljalo ploskanje do konca predstave.

Zopet ostre kazni čeških trgovcev. Praški listi so v petek ponovno objavili na prvi strani debelo tiskano vest ČTK, da sta bila obsojena radi draženja in verižnega trgovanja s tekstilnim blagom in kavo, češka trgovca Jindřich Kubík na 50.000 Kron in Stanislav Mrazek na 20.000 Kron. Razen tega so jima zaplenili blago.

Carinska meja bo kmalu padla. DNB javlja, da se z ozirom na nedovršene tehnične predpogoje do nadaljnjega odlaga odprava carinske meje med Nemčijo in Protektoratom Češke in Moravske, kar je bilo prvotno določeno za 1. aprila. Odložitev pa bo trajala le kratek čas.

Določevanje mezd in plač. Po nalogu Protektorata je določila praška vlada za celo vrsto strok delavstva najnižje mezdne in plače, ki so zelo različne po strokah in kategorijah. Mezde niso določene samo za pomožno delavstvo, ampak za vse uslužbence posameznih strok, vstevši kvalifikacije in nameščenice. Pretekli teden je bila izdana mezdna tarifa za krojače in šivilje v konfekciji ter za uslužbence v odvetniških in notarskih pisarnah.

Proti emigrantu-godbeniku. Na Češkem je prepovedano predvajati dela največjega sedanjega živečega češkega skladatelja Bohuslava Martina, ker je odpotoval v Pariz in se kljub pozivu ni vrnil do 25. januarja t. l. v Prago.

Iz Slovaške

Slovaška agrarna reforma. Na Slovaškem so v svojem parlamentu sklenili agrarno reformo. Pod slovaško agrarno reformo spadajo češka in židovska posestva, ne pa nemška in cerkvena.

Vodja Hlinkovih gard v Berlinu. Zunanji minister von Ribbentrop je v četrtek sprejel vrhovnega voditelja Hlinkovih gard in šefa propagande Slovaške vlade, g. Sanjo Macha, ki je prišel v Berlin na vabilo nemške vlade, ter bo ostal tam več dni. Razgovoru je prisostvoval tudi slovaški poslanik g. Čermak.

SLOVENJGRAD

Predavanje o socialni zaščiti. V nedeljo, dne 10. marca t. l. se bo vršilo s pričetkom ob 9. uri dopoldne v lokalih »Narodnega doma« predavanje o socialni zaščiti, pomenu strokovne organizacije itd. Predavala bosta ss. dr. Reisman in Jelen Adolf iz Maribora. Delavci in delavke udeležite se tega važnega predavanja v čim večjem številu!

LAŠKO

Umrli je dne 25. februarja v Rečici 81 letni prevžitar Cepuš Tomaž.

Na Matijev semenj dne 24. februarja so kmetje prignali 192 glav živine. Opaziti je bilo le slabše vrste živine, kar je znak, da so izvozniki najboljšo že izvozili preko meje. Sicer pa kmetje nudijo nizke cene, dobiček imajo le prekupčevalci in izvozniki.

Prebivalci laškega sreza, zlasti pa naši domačini, ki imajo opravka na sreskem sodišču v Laškem, se zelo pritožujejo, ker sta obe ljudski čakalnici brez peči in tudi nimata nikakih posebnih ogrevalnih naprav. Posebno trpe čakalci razprav v spodnji čakalnici, kjer so tla še povrh kamnita. Mnogi morajo čakati in drgetati v mrazu po več ur. Vsekakor tukaj ni umestna štednja s kurjavo ter pamo, da bo vodstvo uvedlo takojšnjo remediuro v tem pogledu.

Kako nujno je potrebno v Laškem javno stranišče, vidimo zlasti ob jutranjih urah na Masarykovem nabrežju, kjer morajo naši cestarji vedno odstranjevati nesnago. — Isto sliko nam nudi posebno letos naš kopališki park, katerega glavna pot je po vsej dolžini onesnažena. Ker prihajajo v Laško ljudje iz vsega okraja po uradnih opravkih, delavci iz okolice v rudnik in tovarne in še na stotine tujcev v termo, bi morala naša občinska uprava resno razmišljati o napravi javnega stranišča kje tik Savinje.

PREVALJE

Predstojnik sodišča g. dr. Češarek je bil premeščen v Mursko Soboto.

Razno

Potresi . . . Velika potresna katastrofa, ki je letos prizadela Malo Azijo oz. Anatolijo, nam je še dobro v spominu. Toda iz zgodovine poznamo precej podobnih primerov. 300.000 mrtvih so našli ob priliki potresa, ki je l. 1737. opustošil Indijo. Leto 1703, torej 34 let prej, je potres zahteval na Japonskem 200.000 ljudskih življenj. Pri znanem potresu v San Franciscu v Kaliforniji je bilo k sreči le 452 ljudi ubitih, zato pa je zahteval 100.000 mrtvih potres v Messini v Italiji 1908. leta. V Lizboni na Portugalskem je bilo leta 1755. 50.000, na Kitajskem leta 1920. 180.000 in na Japonskem leta 1923. 143.807 ljudskih žrtev. Najmočnejše so izpostavljene potresnim katastrofom one pokrajine, kjer se pod morsko globino nahajajo po več tisoč metrov visoka pogorja.

Delavski pravni svetovalec

Skrb za otroka

Vprašanje: Sestra moje žene, ki je stara 15 let, je radi družinskih prilik prisiljena vršiti razna dela pri meni ter si tako služiti kruh. Ali je upravičena zahtevati od svojega očeta, da ji odstopi mesečno doklado po din 120, ki jo prejema za njo? Oče namreč zahteva, da se mora hčerka vrniti domov, toda slednji ni mogoče, ker zahteva, da bi se mu spolno udajala. Ali se more proti takemu postopanju kaj ukreniti?

Odgovor: Po Vaših navedbah se sestra Vaše žene preživlja že z delom lastnih rok. Zato njen oče prav za prav ni niti upravičen dobivati za njo otroško doklado. Radi tega pa sestra Vaše žene ne bo mogla uspeti s svojo zahtevo. Kar se tiče nadaljnjega vprašanja, pa morate vedeti, da je to strogo kaznjivo.

Odškodnina za delo (Sevnica ob Savi)

Vprašanje: Dve leti in pol sem neki gospe opravljal vsa hišna in poljska dela, toda plače za to nisem prejel nobene, ker mi je ljubila, da bo po njeni smrti njena hiša moja, če ji ves čas življenja strežem in pomagam. Ali morem za tako opravljeno delo zahtevati kakšno odškodnino in koliko?

Odgovor: Navedena dela ste opravljali v pričakovanju, da boste dobili po gospejini smrti njeno hišo. Raditega Vaše delo ni bilo pogojeno, da bo zastoj. Zato ste upravičeni, zahtevati za to delo odškodnino, kot je v Vašem kraju primerna. Zahtevati boste mogli redno mezdno za ves čas, ko ste gospe opravljali hišna in poljedelska dela. Pri tem bo treba predvsem upoštevati delovni čas, tekom katerega ste delali vsak dan in pa vsa posamezna dela, ki ste jih opravili. Od tega bo pa seveda treba odšteti eventualne ugodnosti, ki ste jih mogoče uživali na račun Vašega dela. Vsekakor ste k odškodnini po Vaših navedbah upravičeni.

Zasilna pot (Selnica ob Dravi)

Ako nimate do svoje hiše druge poti, lahko

MALI OGLASI

Naši čitatelji kupujejo najcenejše pri naših inserentih!

9, 11, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 26, 28, 30 itd. otroški Predpasniki Ženski lastna manipulacija vedno novi kroji največja izbira Magdalenka oblačilnica A. Kumerpek. Maribor (Palača dr. Sedaj) Valzavjeva — Ovrčakova ulica — (smer Frankopanova ul.) Moške, ženske obleke po meri. Krojač v hiši.

»Delavska Politika« ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino takoj!

Prijateljstvo med Japonsko in katolicizmom. V zavzetih kitajskih pokrajinah se opaža vedno pristranejšo skupno delo med japonskimi oblastmi in katoličani. Poročila iz Sanghaja pravijo, da so japonska oblastva z delovanjem rimsko-katoliških misijonarjev popolnoma zadovoljna in je prav vseeno ali so to Nemci, Italijani ali Francozi; nasprotno pa so prejeli protestantski misijonarji ukaz, da opuste svoje delovanje, oz. se umaknejo iz zavzetih krajev.

250.000 dinarjev odškodnine mora plačati materi za smrt zapeljane hčerke. V Beogradu se je koncem leta 1936. ustrčila hčerka poštnega uradnika Mila Dimitrijević, ki jo je pod obljubo zakona zapeljal inž. Svetoslav Bata-Stojanović, sin premožne beograjske rodbine. — Oče nesrečne Mile je streljal na zapeljivca pred preiskovalnim sodnikom, pa ga ni zadel in se nato sam ustrelil. Sodišče je obsodilo inž. Stojanovića na 10 mesecev zapor. Civilno sodišče pa mu je vrhu tega naložilo, da mora plačati odškodnino materi pokojne Mile v znesku 250.000 dinarjev.

Kje vse se pridobiva nafta? V letu 1938 so pridobili na vsem svetu 2.800 mil. centov nafte. Največje izvirne imajo Združene države Severne Amerike, na katere je odpadlo 61 odst. svetovne produkcije (1.704 mil. q), na drugem mestu je Sovj. Rusija z 10,8 odst. (300 mil. q), Venezuela 10 odst. (281 mil. q), Iran 3,6 odst. (104 mil. q), Nizozemska Indija 2,7 odst. (74 mil. q), Romunija 2,4 odst. (68,7 mil. q), Mehika 2 odst., Irak 1,5 odst. itd. V ostalih evropskih deželah se pridobiva le malo nafte, tako na bivšem Poljskem 0,2 odst. in Albaniji 950.000 q.

Vulkan na zvezdi. Znanstveniki nam vedno kaj novega povedo o nebesnih čudesih. Tako poročajo o novo odkriti zvezdi, ki so jo imenovali Orionis 1-1939 in se jo opazi samo skozi teleskop, da oddaja na eni strani zelo močno svetlobo. Domneva se, da je treba računati z vulkanskim izbruhom. Orionis 1-1939 sveti sedaj 3600 krat močneje kot pred štirimi leti, ko so jo prvič opazili; vsaj tako trde zvezdoslovci. Če je domneva pravilna, je moral biti vulkanski izbruh na tej zvezdi že pred več stoletji in se njegov odsev radi ogromne daljave šele sedaj vidi iz našega planeta.

Radi polvorjenega dingača je bil v Beogradu obsojen nek dalmatinski krčmar na šesttisoč dinarjev globe ali 100 dni zapor.

Boksit za koks. Jugoslavija je sklenila z Nemčijo pogodbo, po kateri bo dobavljala Nemčiji boksit, iz Nemčije pa bodo vozili vagoni koks.

Angliži so sedaj odkrili mehanizem nemških magnetnih min. Pravijo, da so mine nevarne samo v plitvi vodi, ki ni globljeja od 16 metrov in še to samo velikim ladjam. Vsebujejo 350 kg zelo hudega razstreliva, obod pa jim je iz aluminija. Vsaka mina tehta 750 kg.

predlagate pri okrajnem sodišču, da Vam priznajo pot preko sosedovega zemljišča do občinske ceste. Tozadevne stroške in odškodnino sosedu boste morali plačati.

Podpora za orožne vaje (Vitanje)

Prošnjo za podporo za čas, ko ste bili na orožnih vajah, more napraviti le žena polom domače občine, ki odda prošnjo pristojnemu sodišču, kjer odloča o dodelitvi podpor potrebna komisija.

Učenka pri trgovcu (Prevalje)

Ako je trgovec izbraljal vajenko za netrgovska dela, nošenje drv, pranje plen, pomivanje, za ročna dela in druge posle služkinje v njegovem stanovanju, je radi tega po obrtnem zakonu kaznjiv in je seveda imel še manje vzroka odgovarjati učno pogodbo ter zlasti Trgovski gremij nima pravice takšen postopek odobravati. Prijavite zadevo obrtnemu referentu sreskega načelstva, ki bo uvedlo postopanje in trgovca kaznovalo. Radi nastale odškodnine pa lahko vložite proti trgovcu tudi tožbo pri sodišču.

Poškodovančeva odpravnina namesto rente (Ribnica na Pohorju)

Vprašanje: Dobivam samo 12 odst. rento in bi rad zahteval, da bi mi namesto rente izplačali odpravnino. Na OUZD sem že pisal, pa nisem dobil nobenega odgovora. Prosim nasveta, kako bi to dosegel?

Odgovor: Zakon o zavarovanju delavcev določa v § 112, da se sme poškodovancu ob delnem zmanjšanju delavne sposobnosti, če renta ne presega 25 odst. popolne odškodnine, dati namesto rente odpravnina. Prošnjo je vložiti na ravnateljstvo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, kateri je treba priložiti potrdilo pristojne občine, da občina pristane na izplačilo odpravnine. Če bi Vam odpravnino izplačali, izgubite s tem pravico do vsake druge odškodnine, četudi bi se Vam stanje pozneje zaradi poškodbe poslabšalo.

FRANC REICHER, MARIBOR

Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospe in dame po najnižjih dnevnik cenah. Hitra izdelava.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarne v Mariboru. Telefon št. 2324